

Linderöd

Linderödssvinet är vår enda oförädlade svenska lantras av svin. Härstammar från Linderödsåsen i Skåne och Hallandsåsen i Halland/Skåne. Det var förr i tiden just på de sydsvenska åsarna med sina bok- och ekollon som svinskötseln var mest utbredd. Det rör sig om en medelstor svinras, Trynet är rakt, öronen medelstora ofta lite framåttillda, benen relativt korta och starka. Grundfärgen är oftast vit/grå med stora svarta fläckar eller brun med mindre svarta fläckar. En viss variation förekommer.

Linderödssvin är härdiga men inte så snabbväxande. Kött och fläsk är av mycket hög kvalitet och smak, om linderödarna hålls och utfodras på ett lämpligt sätt. Ett bra sätt är att hålla dem som utegrisar och inte överdriva utfodringen med allt för kraftigt foder. I annat fall sätter de alldeles för mycket fett. Det tar alltså lite längre tid att föda upp dem till lämplig slaktvikt, men å andra sidan tillgodogör de sig bättre ett billigare och till större delen egenproducerat foder om man jämför med hybrider som föds upp i stor skala. De flesta som håller linderödssvin har en eller 2 suggor och egen galt. Det går visserligen att låna vissa galtar, men de flesta tycker det är enklast att ha en själv. Dessa mansgrisar är för det allra mesta väldigt snälla och beskedliga. Det är också viktigt för rasen rent genetiskt att många olika handjur används i avel. Seminverksamhet förekommer inte.

Enligt den genbanksstatistik som hittills förts över linderödssvin varierar kullstorlekarna en hel del. Medeltalet är 8 födda och 7 överlevande kulingar per kull. Genomgående mycket goda föräldraegenskaper, både hos galt och sugga. Av statistiken framgår också att den genomsnittliga slaktvikten vid **6 månader ca 60 kg (skållad), 9 månader ca 80 kg och 11-12 månader ca 90 kg.**

Linderödsköttet vinner på att grisen är något äldre vid slakt och inte har drivits för hårt. De flesta kastrerar inte sina galkulingar. Då växer de bättre och risken för galtsmak är mycket liten, särskilt om man håller könen åtskiljda under de närmast slakten föregående månaderna.

Riktpriset (av föreningen rekommenderat pris) är 1000 kr för en 3 månaders gris, 1500 kr för en 6 månaders och 2000 kr om den är över 9 månader gammal.

Linderödssvinet har uppmärksammats av Slow-Food och är upptagen i deras Ark. Linderödssvinet är berättigat till **stöd för hotad husdjursras**. Man

söker stödet av Jordbruksverket och villkoret är att man ska vara med i genbanken. Det räcker inte att ha köpt en "linderödsgris". Föreningen Landtsvinet är registerförande. Att vara med är dock en klar plusaffär. 200 kr i medlems/service avgift på minussidan och 800 kr för djurslaget samt 750 kr per linderödssvin (avsett för avel) på plussidan. *Foto: Linderödsgalt, Ronny Olsson*

Vit lantras

Den "svenska vita lantrasen" har avlats fram i Sverige i början av 1900-talet. Det är dock endast något procent ursprunglig svensk lantras kvar. Resten är från tysk och dansk lantras, framförallt det danska inslaget är stort. En liknande ras finns i Norge. Det finns numera planer på att slå

ihop dem till en nordisk vit lantras. Den vita lantrasen har hög fruktsamhet, med i genomsnitt 10-12 kultingar per kull. Trynet är rakt och öronen stora och hängande. Kroppen är lång men köttansättningen inte den bästa.

Yorkshire

Engelsk ras som fått sitt namn efter sitt ursprungliga avelsområde Yorkshire. Det stora vita engelska svinet var redan på 1800-talet berömt för sin fruktsamhet, tidiga mognad och utmärkta fläsk. Kroppen är långsträckt, öronen uppåtstående och trynet konkavt. Bogarna är mer markerade än hos den vanliga lantrasen. Den anses också vara något livligare. Rasen har avlats så länge i Sverige att man talar om en delpopulation som "svensk yorkshire".

Hampshire

Amerikansk kötttras som mest använd som faderras till suggor av vit lantras eller vit lantras x yorkshire. Introducerades i Sverige på 1970-talet. Ingår som faderras till treraskorsningen (hybriden) PIGGHAM. Den är svart med ett brett vitt band bakom bogarna som går runt hela kroppen och inkluderar frambenen. Rasen är känd för god köttighet och köttkvalitet. De är iögonfallande långbenta och lite stela i rörelserna. På minussidan skall framförallt nämnas lägre fruktsamhet än de vita svenska raserna.

Duroc

Amerikansk kötttras som mest används som faderras till suggor av vit lantras eller vit lantras x yorkshire. Liksom Hampshire introducerades den på 1970-talet. Till färgen enfärgat rödbrun. Durocrasen är ganska kort och rund till kroppsformen. Korta kraftiga ben. Rasen har god tillväxt med bra köttkvalitet. Fruktsamhet som är något bättre än hampshire, men sämre än de vita svenska raserna.

Källor och lästips:

www.landtsvinet.se

Bok: Gris till husbehov, 1987, Jens Kowalczyk